

Luontoliikunnan vertaisohjaajakoulutus maahanmuuttajille ”Olemme osaa luontoa” Kisakeskuksessa 2014-2015

TIIVISTELMÄ

Vertaisohjaajaohjaajakoulutuksen tavoitteena oli perehdyttää koulutettavia liikkumaan luonnossa. Tarve oli saada vertaisohjaajille käytännön harjoituksia ja kokemuksia erilaisista luonnossa toteutettavista liikuntalajeista, joilla omaa yhteisöä saataisiin ulos liikkumaan. Tavoitteena oli antaa käsitys liikuntaharjoittelun merkityksestä hyvinvoinnille. Lisäksi hankkeella pyrittiin edistämään myös urheiluoipisto Kisakeskuksen henkilökunnan osaamista monikulttuurisessa liikunnassa.

Koulutukseen osallistumisen edellytyksenä oli kohtuullinen suomen kielen taito ja oma yhteisö, jonka jäseniä lähijaksolla saatujen oppien mukaan liikutetaan. Vertaisohjaajakoulutuksen aloitti 12 naista ja 2 miestä entisestä Neuvostoliitosta, Bulgariasta, Virosta, Irakista, Iranista, Kolumbiasta ja Norsunluunrannikolta. Koulutettavat tulivat Espoosta, Helsingistä, Vantaalta, Järvenpäästä ja Konnevedeltä. Ensimmäisen jakson jälkeen kolme koulutettavaa lopetti kurssin. Toisella jaksolla koulutettavien omaa aktiivisuus toi yhden irakilaisen opiskelijan lisäksi.

Koulutus sisälsi neljä lähiopetusjaksoa ja niiden väliin sijoittuvia etäjaksoja, joilla työstiin lähijaksojen aihealueita opitun vahvistamiseksi ja soveltamiseksi. Kullakin lähijaksolla oli opetusta vähintään 16 oppituntia. Lähiopetusjaksojen teemat ja ajankohdat valittiin vuodenaikojen mukaan: syksy, talvi, kevät ja kesä. Läpäisevänä teemana lähijaksoilla oli jokamiehen oikeuksien soveltaminen eri luontoliikunnan lajeissa, suunnistustaitojen vahvistaminen ja ohjaajataitojen harjaantuttaminen.

Hankkeen vastuuhenkilönä sekä käytännön suunnitteluun ja lähijaksojen toteutuksesta vastasi Kisakeskuksen liikunnanopettaja Nina Eränpalo. Vertaisohjaajakoulutuksen opetussuunnitelmasta vastasi urheiluoipisto maahanmuuttajaliikunnan erityiskysymyksiin ja monikulttuuriseen aikuispedagogikaan perehtynyt liikunnanopettaja Eva Rönkkö. Koulutuksessa käytettiin lisäksi tuntiopettajana Kisakeskuksen frisbeegolfista vastaavaa ohjaajaa Rami Roppoa. Suomen Ladun kouluttaja Tiia Eskelinen vastasi osiosta ”retki lähiluon-

toon”. Jaan Rönkkö vastasi geokätköilyn perusteista.

Koulutusmateriaaleina käytettiin Metsähallituksen Luontoon.fi sivuston aineistoja ja videoita. Osa materiaaleista kirjoitettiin koulutettaville selkosuomeksi ja osin käytettiin Suomen Ladun valmiita aineistoja. Ohjaajataitojen harjoittamiseen sovellettiin Kisakeskuksen harjoituksia. Suomen luonnon havaitsemisessa hyödynnettiin Luontoliiton kevätseurannan sähköistä palvelua. Arviointia varten kehitettiin suunnistustehtävä, jossa rasteilla ratkaistiin koulutusteemoihin liittyviä tehtäviä.

Koulutuksen aikana kehittyi idea toteuttaa luontoretki pääkaupunkiseudun lähimaastoon. Retkikohde löytyi Vantaalta Siipoon-korvesta, jossa osa koulutettavista käveli 4 km pituisen luontopolun. Retken valmistelussa tehtiin yhteistyötä Vantaan liikuntapalveluiden maahanmuuttajaliikunnan naisten ryhmän kanssa.

Koulutettavia tavoitettiin neljännelle ohjaajakurssille hyvin. Koulutusten jatkuvuus tuottaa tulosta ja maahanmuuttotyön verkostoissa Kisakeskuksen tekemää pilottityötä jo tunnetaan. Muutamia koulutettavia tavoitettiin monikulttuurisen liikuntaliitto Fimu ry:n kautta, lisää saatiin pääkaupunkiseudun sosiaalityön verkostojen, Pakolaisapu ry:n, Järvenpään maahanmuuttajaliikunnan hankkeen ja henkilökohtaisten kontaktien kautta.

Tavoitteessamme antaa valmiuksia maahanmuuttajataustaisille toimia luontoliikunnan innoittajina omien parissa onnistuttiin, koska jo kurssin aikana koulutettavat sovelsivat oppeja ja lisäsivät sekä omaa henkilökohtaista liikkumista, että järjestivät retkiä lähiluontoon.

Opintoseteliavustuksella tuetusta koulutuksesta tehty raportti on kirjoitettu Opetus- ja kulttuuriministeriön lisäksi tähtäimenä uudet liikunta-alan toimijat, jotka ovat aloittamassa maahanmuuttajataustaisten ohjaajakoulutusta. Kisakeskus on saanut olla kehittäjän roolissa ja oppinut samalla käytännön tilanteiden kautta, miten tuloksia saadaan aikaan ja onnistua ja missä voidaan epäonnistua.